

Jaarprogramma

2024

Groei & Bloei

Heerenveen

en Omstreken

13-01 Onderhoud gereedschap

Op zaterdag 13 januari kunnen alle leden met hun tuingereedschap naar de werkplaats van de vrijwilligers van de Stichting Gered Gereedschap in Wolvega komen. Met behulp van de vrijwilligers kunt u zelf uw gereedschap weer gebruiksklaar maken.

20-01 Excursie Winterwandeling Marknesse

We gaan een bijzondere winterwandeling maken in het Waterloopbos in de Noordoostpolder. Het bos nabij Marknesse heet zo omdat daarin gedurende enkele tientallen jaren waterloopkundig onderzoek werd verricht, voornamelijk voor de Deltawerken. Het onderzoek aldaar werd in 1996 gestaakt en vervolgens werd het bos min of meer aan zijn lot overgelaten, terwijl alle waterbouwkundige schaalmodellen daar nog aanwezig waren! Het bos kwam in 2002 in handen van Natuurmonumenten en die heeft er een toeristische trekpleister van gemaakt. Het bos heeft de status van een rijksmonument.

Onder leiding van een gids van Natuurmonumenten (1 gids per 15 deelnemers) gaan we een wandeling door het bos maken, waarbij we onderwijl deskundige uitleg krijgen over

de nog duidelijk zichtbare schaalmodellen van bijv. havens en waterlopen. Ronduit spectaculair is de 200 meter lange watergoot waar destijds de effecten van golven werden bestudeerd. De binnenzijde van de watergoot is gedeeltelijk getransformeerd tot een kunstwerk: grote blokken beton zijn uit de zijwanden gezaagd en gekanteld.

We hebben de gidsen gevraagd om ook aandacht te schenken aan bijzondere flora en fauna.

15-02 Excursie Sneeuwkllokjeswandeling Koekange

We maken een wandeling in een sfeervolle voorjaartuin met bijzondere sneeuwkllokjes en verwilderingsbollen.

25-02 Ledenmiddag Vogels in de tuin door Mirjam Vrieswijk van de Vogelbescherming.

STAP VOOR STAP JE TUIN VOGELVRIENDELIJK MAKEN

Wat is er mooier dan een tuin waarin niet alleen jij, maar ook allerlei vogels en andere dieren kunnen genieten. Zij voelen zich aangetrokken tot een tuin als zij daar voedsel vinden, zich kunnen voortplanten, beschutting en veiligheid vinden en wij genieten meer van een tuin als wij vlinders op de bloemen zien, bijen horen zoemen, vogels horen fluiten en wellicht een egel zien scharrelen.

Door onze tuin zo in te richten dat allerlei dieren hiervan op één of ander manier gebruik van maken, dragen wij bij aan de versterking van de biodiversiteit in onze leefomgeving. Daarnaast kan een natuurlijke tuin bijdragen aan onze gezondheid en ontspanning: groen doet goed, groen dempt het geluid, beschermt tegen wind, zorgt voor verkoeling en rust het hele jaar door.

09-03 Workshop Enten fruitbomen

Tijdens deze workshop leer je enten te maken van fruittakken op een onderstam.
Je kunt takken kopen van oude fruitrassen of zelf een tak meenemen om te enten.

19-03 Algemene ledenvergadering en lezing Brian Kabbes over vermeerderen planten

Voorafgaand aan de ledenavond vindt de algemene ledenvergadering plaats.

Een van de leukste bezigheden met planten is wel het vermeerderen ervan.

Planten kunnen ruwweg op twee verschillende manieren worden vermeerderd. Door zaaien ontstaan nieuwe planten met een unieke eigen kenmerken. Vaak merken we daar weinig van, maar soms is dat gegeven erg nuttig. Bijvoorbeeld bij het kruisen van nieuwe planten.

Planten kunnen ook langs vegetatieve weg vermeerderd worden. Er ontstaan dan exacte kopieën van de oorspronkelijke moederplant. Wanneer men bestaande rassen (cultivars) van planten wil vermeerderen zal dit vaak de enige manier blijken te zijn. Gelukkig zijn er verschillende technieken zoals, stekken, scheuren, afleggen en enten.

Tijdens de demonstratie krijgen de aanwezigen uitleg over de voor- en nadelen van de verschillende vermeerderingsmethodes en zullen een aantal technieken worden voorgedaan.

Wij zorgen voor vermeerderingsmateriaal, de gesneden stekken mogen de aanwezigen meenemen om thuis verder op te kweken. Tijdens het hele programma is het mogelijk om vragen te stellen.

06-04 Planten en Knollenruil

Op 6 april is er weer gelegenheid om planten en stekken te ruilen. Iedereen die bij het opruimen van de tuin iets over heeft, kan dit inbrengen. Tevens is er ook gelegenheid om bijv. dahliaknollen te ruilen. De plantenruil is een heel gezellige gebeurtenis met de mogelijkheid om ervaringen uit te wisselen. Margje en Evert Koelma zijn weer onze gastvrouw en gastheer.

Bij de plantenruil houden we de gebruikelijke spelregels aan:

- *Vóór 10.00 uur gaan we de planten uitstallen. Het is handig als je naast de naam van de planten of stekken die je inbrengt, ook je eigen naam vermeldt, zodat anderen weten aan wie ze vragen kunnen stellen.*
- *Rond 10.00 uur is er koffie/thee en kan het aanbod bezichtigd worden.*
- *Er wordt pas geruild als het startsein (bel) heeft geklonken.*

De plantenruil is uitsluitend bedoeld voor Groei & Bloei-leden. Leden van andere afdelingen zijn van harte welkom.

15-04 Waterbeheer door Martin Knol

Hoe zorg je met het oog op klimaatverandering voor een goed waterbeheer in je tuin.

18-05 Groenmarkt

Onze Groenmarkt is al vele jaren de gezelligste markt op tuingebied in Noord-Nederland. Vorig jaar kwamen er maar liefst 995 bezoekers op het evenement af, een record. Voor veel leden van Groei & Bloei is dit de ontmoetingsplaats voor onderlinge contacten.

Voor dit jaar staat de plantenmarkt gepland op de derde zaterdag in mei. Er zal weer een groot aanbod zijn van alles wat groeit en bloeit in de tuin, zoals (bijzondere) vaste planten, 1- en 2-jarige planten, bol- en knolgewassen, eetbare planten, groente- en kruidenplanten, sierheesters en ook weer fruitboompjes.

En verder o.a. tuingereedschap, houten producten, tuindecoraties, jams, honing en kruidenthee.

Heb je interesse om ook iets "groens" te verkopen? Neem dan contact op met Jannie Koster – van Leeuwen, algemeen coördinator (mail: [jkvl@ziggo.nl](mailto:jkv@ziggo.nl)).

Mei/september Fryslân iepenet syn tunen

Ook in 2023 worden er weer opentuinweekenden in Friesland georganiseerd. De data van deze weekenden zijn:

Er doen uitsluitend tuineigenaren van de 6 afdelingen van Groei & Bloei in Friesland mee. Tuineigenaren die al eerder hebben meegedaan, hebben inmiddels een uitnodiging ontvangen met de vraag of ze weer mee willen doen. Zij bepalen zelf welke weekenden ze hun tuin open willen stellen, want de een heeft bijvoorbeeld een echte voorjaarstuin en de ander een najaarstuin met grassen. Heeft u nog niet eerder meegedaan en lijkt het u leuk om uw tuin ook eens open te stellen, of wilt u eerst meer informatie, neem dan contact op met Maaïke Bijker. Reacties graag vóór 1 januari a.s. per mail naar maaikebijker@kpnmail.nl

12-06 Drijvende tuintjes

Op woensdag 12 juni, in de Nationale Tuinweek, gaan de tuintjes weer drijven in de Lindegracht, in nauwe samenwerking met de gemeente. Er zijn tuintjes gemaakt door onder andere een aantal van onze leden, leerlingen van Aeres VMBO, leerlingen van de praktijkschool van OSG Sevenwolden en door medewerkers van Brownies en Downies. We verwachten dat het weer een kleurig en fleurig geheel gaat worden. De tuintjes, te bewonderen door iedereen, blijven tot eind september in de gracht liggen.

's Middags om 14.00 uur zal het project Drijvende Tuintjes officieel geopend worden door wethouder .....

Kom gerust kijken bij deze altijd feestelijke en kleurrijke tewaterlating van de drijvende tuintjes.

14-06 Excursie naar Peize en Foxwolde

1 Op deze dag bezoeken we twee mooie tuinen in Drenthe. De eerste tuin die we bezoeken is van Cocky Stottelaar in Peize en bestaat uit vier gedeelten. Vanuit de eerste tuinkamer met fraaie lila-blauwe tinten, wandelen we naar een rechthoekige vijver met wit-gele beplanting. Vervolgens komen we in de boomgaard met rozenprieel. De laatste, meest recente tuinkamer is een prachtige schaduwtuin met mooie bladvormen en veel bijzondere vaste planten.

Na de lunch op een nog later te bepalen locatie, gaan we naar de tuin 'Aan de Vaart' in Foxwolde. Langs de gele zonnborder, de verborgen witte tuinkamer en de oranjerie/serre met veel bijzondere kuitplanten komen we bij het grote gazon met aan de ene kant lila-blauw-rode tinten en aan de andere kant zachtgeel met wit. Verder een stilte-en schaduwtuin en tot slot een grote en kleurige groente-/kweek-/pluktuin.

Adressen: Groningerweg 35, 9321 TA Peize en Aan de Vaart 20, 9314 TH Foxwolde

15-16 juni Landelijk Open Tuinen Weekend.

Dit is net als de Nationale Tuinweek een landelijke activiteit van Groei & Bloei. Tijdens dit weekend zijn er uiteraard ook veel Friese tuinen open.

15-06 Egelhuis maken

Tijdens deze workshop kunnen leden een egelhuis maken met medewerking van Evert Koelma en Herman Kruithof. De benodigde materialen zullen aanwezig zijn.

12-07 Excursie Zwaluwhuis te Ens

Een prachtige tuin en dat begint al bij de oprit. Er zijn veel grassen in de borders toegepast die samen met vaste planten boeiende combinaties vormen. De losse beplanting lijkt op de zogenaamde prairiestijl. Van het voorjaar met het frisse groen en bloembollen die dan boven komen tot diep in het najaar met prachtige herfstkleuren blijft de tuin boeien.

Een van de zichtlijnen loopt dwars door de boerderij en is echte eyecatcher. Deze zichtlijn loopt door de Deel. Ieder jaar wordt deze als broedplaats door boerenzwaluwen gebruikt.

Aan de buitengevel nestelen huiszwaluwen.

Zwijnsweg 31, 8307 PS Ens

09-08 Excursie naar de tuin van Heikie Hoekstra te Harkema

Impressionisme op het Friese platteland. Rondom een historisch woudhuisje, ligt de bijzondere tuin van Heikie Hoeksma. Uitbundige borders, verfijnde kleurencombinaties en bijzondere planten. Zijn tuin wordt in binnen- en buitenlandse vakbladen omschreven als weelderig romantisch, impressionistisch en schilderachtig. In zijn plantenkeuze wordt ook rekening gehouden met soorten die bijen en vlinders trekken. Hij staat geïnteresseerde bezoekers graag op zijn geheel eigen wijze te woord en vindt het fijn dat tuinliefhebbers bij hem inspiratie op doen voor hun eigen tuin. Ook draagt hij gedichten voor uit eigen werk tijdens de rondleiding. Zijn enthousiasme en kennis staat borg voor een ontspannen tuintuitstapje.

21-08 Workshop Boeket maken

Op 21 augustus kunt u weer deelnemen aan de workshop Boeket maken in de pluktuin van Trijntje Köhler. In haar tuin staan o.a. dahlia's, cosmea, zinnia's, amarant, lavatera, fonteingras en solidago.

De workshop houdt in:

- Rondgang door de pluktuin
- Inventariseren welke bloemen er zijn (kleur/soort/vorm)
- Bedenken hoe je een boeket wilt samenstellen
- Plukken en stelen ontdoen van overtollig groen
- Schikken (korenschooftechniek), binden en afwerken

De workshop wordt gegeven onder voorbehoud van lokale omstandigheden.

31-08 Kennismaking nieuwe leden

Ook dit jaar heten wij nieuwe leden weer van harte welkom bij de vereniging.

Op **31 augustus** zien we jullie graag op de middagbijeenkomst om met elkaar kennis te maken.

Daarnaast horen we graag waar jullie interesses liggen.

De nieuwe leden krijgen een persoonlijke uitnodiging van het bestuur.

06-09 Eendaagse tuinreis

Op vrij 6 september organiseren we een prachtige dagtocht per touringcar naar vermoedelijk Overijssel.

Een uitgebreide beschrijving van de dagtocht en de wijze van aanmelden volgt later.

17-09 Ledenavond ecologische pluktuin, snijbloemen kweken in samenwerking met de natuur door Jacolien Clevering van 'Bijenbrood'

Op de biologische snijbloemenkwekerij 'Bijenbrood' in Ravenswoud wordt een grote diversiteit aan bijzondere snijbloemen geteeld. We doen dit met zorg voor de onze omgeving en door samen te werken met de natuur. Zo kweken we gezonde en sterke bloemen, die tegen een stootje kunnen en zo kunnen wij, samen met allerlei nuttige insecten, extra lang van ze genieten. Kweker Jacolien vertelt over de missie van haar bedrijf en hoe de natuur helpt gezonde en prachtige bloemen te kweken.

20-09 Botanische tuin Mei Chu te Willemsoord

Ruim 80 bamboesoorten worden afgewisseld met een breed assortiment Aziatische bomen, heesters en planten.

28-09 Verzamelen en schonen van zaden

Hoe kan je het beste zaden uit je tuin verzamelen en schonen?

05-10 Plantenruil, bollenverkoop

Ben je al aan het opruimen in je tuin? Dan heb je vast wel planten over waar je iemand anders blij mee kunt maken. Neem het mee, los of in een pot, als stek of als kluit. De plantenruil dit najaar is op zaterdagochtend 5 oktober. Margje en Evert Koelma zijn weer onze gastvrouw en gastheer. De plantenruil is een heel gezellige gebeurtenis waarbij we van elkaars ervaringen kunnen leren. De plantenruil is alleen bedoeld voor Groei & Bloei-leden. Dus ook leden van andere afdelingen zijn van harte welkom. En we zijn ook blij dat Johan Bergsma weer voorjaarsbollen komt verkopen.

Bij de plantenruil houden we de gebruikelijke spelregels aan:

- ***Vóór 10.00 uur gaan we de planten uitstallen. Het is handig als je naast de naam van de planten of stekken die je inbrengt, ook je eigen naam vermeldt, zodat anderen weten aan wie ze vragen kunnen stellen.***
- ***Rond 10.00 uur is er koffie/thee en kan het aanbod bezichtigd worden.***
- ***Er wordt pas geruild als het startsein (bel) heeft geklonken.***

De plantenruil is uitsluitend bedoeld voor Groei & Bloei-leden. Leden van andere afdelingen zijn van harte welkom

12-10 Bollenmand vullen

Om de komende lente (duurt nog even, maar die komt echt!) te kunnen genieten van een prachtig en steeds wisselend voorjaarsboeket, organiseren we op zaterdag 12 oktober een workshop Bollenmand vullen o.l.v. Johan Bergsma. U zorgt zelf voor een mand van 30 á 40 cm hoog en 35 á 40 cm in diameter. Wij zorgen voor een bollenpakket en potgrond. Hebt u geen mand? Deze is ook ter plaatse bij Johan te koop.

21-10 Groene Passie

Een gezellige ledenavond waarbij leden vertellen over hun eigen Groen Passie, met gevarieerde onderwerpen.

23-11 Ledenmiddag Sissinghurst

In 2014 is Monique Wolak gestart met haar werk op Sissinghurst, een van de beroemdste tuinen van de wereld en het paradepaardje van de Britse National Trust. Als landschapsarchitect en groen erfgoed onderzoeker heeft ze daar op verzoek van Troy Scott Smith, Englands meest befaamde head gardener, samen met hem een programma opgesteld om de tuinen weer in hun oude luister te herstellen zoals ze eens bedoeld waren. Haar werk bestond uit onderzoek naar de oorsprong en ontwikkeling van deze prachtige tuin van Vita Sackville-West en Harold Nicolson. Daarnaast heeft ze dagelijks samengewerkt met Troy, hem geadviseerd, ontwerpen gemaakt, in de tuin gewerkt en nog veel meer. Zij kan eindeloos veel vertellen over de geschiedenis van Sissinghurst, haar eigenaren, gardeners, planten, maar deze keer vertelt zij u over haar werk en ontdekkingen ten aanzien van de veranderingen in de karakteristieken van Sissinghurst.

07-12 Kerststuk maken

Het is bijna zo ver! De kerstdagen dienen zich weer aan. Op zaterdagmorgen 7 december a.s. wordt een Workshop Kerststuk maken georganiseerd.

Deze ochtend maken we een zelf bedacht Kerststuk. We worden met raad en daad bijgestaan door Klaas Groen. Laat u inspireren door de voorbeelden die Klaas Groen gemaakt heeft (*foto wordt toegestuurd na aanmelding*), foto's van voorgaande jaren op de [website](#) van onze afdeling, Pinterest enz.

Bloemschikken

Cursussen voor beginners en gevorderden

Wil je meer ervaring opdoen met bloemschikken geef je dan op voor een cursus van 4 lessen in het voorjaar en/of het najaar. Onder leiding van een ervaren docente kom je na elke les met een mooi zelfgemaakt bloemstuk thuis

